

Valstybinių miškų urėdijos, Panevėžio regioninio padalinio medelyno vadovas Egidijus Kaluina nuo mažų dienų pasinėrė į paslaptingą gamtos pasaulį. Vaikiški tyrinėjimai ir bandymai prižiūrėti augalus virto į besąlygišką meilę darbui ir kiekvienam sodinukui, išaugintam viename moderniausių Baltijos šalyse miško sodmenų išauginimo kompleksų. Nuoširdi meilė gamtai, atvirumas, darbštumas, kūrybiškumas, gebėjimas priimti racionalius sprendimus bei nebijojimas eksperimentuoti Egidijui tapo nepailstamu darbu, kurio rezultatais galima didžiuotis ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Miškininkas ne tik dirba medelyne, kuris tapo svarbia gyvenimo būdo dalimi, bet ir užsiima bitininkyste – prižiūri 45 bičių šeimas. Interviu su Egidijumi Kaluina apie gyvenimo kelio pasirinkimą, atsidavimą darbui, bendradarbiavimą su įvairių šalių medelynais, bitininkystę ir sėkmingai įgyvendinamus eksperimentus.

Esate Valstybinių miškų urėdijos, Panevėžio regioninio padalinio medelyno - vieno moderniausių Baltijos šalyse miško sodmenų išauginimo komplekso - vadovas. Kaip prasidėjo jūsų, kaip miškininko, kelias? Ar tai buvo vaikystės svajonė, ar ryšį su gamta atradote vėliau?

Kiek prisimenu, nuo ankstyvos vaikystės domėjausi augalais, žemdirbyste, buvau labai aktyvus, smalsus vaikas. Mano senelis buvo sodininkas ir bitininkas, matydamas visus su ūkiu susijusius procesus, supratau, kad man tai yra labai artima ir miela širdžiai veikla. Taip pat auginau šiltnamyje rožes, gvazdikus, eksperimentavau jas prižiūrėdamas. Kartą panaudojęs per didelę dozę cheminių medžiagų, ryte visus šiltnamio augalus radau nudžiūvusius.

Tad baigęs pagrindinę, tuomet buvusią Panevėžio 9-ąją vidurinę mokyklą (dabar Rožyno progimnazija), jau žinojau, kad savo gyvenimą siešiu su miškininkyste ir pasirinkau miškininkystės studijas Girionyse.

Kaip „užaugote“ iki medelyno vadovo? Kokias studijas baigėte, kur sėmėtės žinių, patirties, galbūt keliaujate ir po užsienį, kad gilintumėte savo žinias ir nenustotumėte tobulėti?

Mano pirmoji darbovietė buvo Paežerio girininkijoje, kur dirbau eiguliu. Ši vieta tuo metu buvo pati sudėtingiausia girininkijoje: daug nelegalių miško kirtimų, miško šiukšlintojų, taip pat buvo daug nelegalių miško gyventojų, kurie susirėsdavo savo nelegalias „trobeles“. Tai išmokė mane diplomatijos ir susidorojimo su iššūkiais.

Po trijų metų tapau Kaimiško girininkijos girininko pavaduotoju. 1996 m. pagal FARE programą devynis mėnesius stažavausi Danijoje, tuo metu viename iš didžiausių medelynų

Europoje. Ši stažuotė suteikė daug praktinių žinių, jos metu aplookėme daug Europos medelynų. Grįžęs supratau, kad mokslas ir teorinės žinios yra šioje srityje labai svarbios, todėl nusprendžiau įstoti į Lietuvos Žemės ūkio universitetą, ten baigiau miškininkystės bakalauro studijas. Taip pat esu baigęs magistro studijas Vytauto Didžiojo universitete. Tam, kad tobulinčiau žinias ir įgyčiau daugiau patirties, nuolat vykstu į darbo komandiruotes, bendradarbiauju su įvairių šalių medelynais, semiamės vieni iš kitų profesinės patirties. Tačiau viena didžiausių mano svajonių yra aplankyti Kanados ir JAV miško sodmenų augintojus.

Vienos ryškiausių jūsų asmeninių savybių, kurias įvardija ne tik kolegos miškininkai, bet ir žmonės, apsilankę medelyne, pasiklausę jūsų vedamų ekskursijų, edukacijų ar tiesiog išgirdę tai, kaip kalbate apie savo darbą - nuoširdumas ir atvirumas visuomenei. Galbūt jums tai yra ne tik darbas, bet ir gyvenimo būdas? Ar nepamirštate savęs, kai tiek daug atiduodate darbui?

Aš tikiu tuo, ką darau ir matau aiškią viziją, ką dar galiu padaryti ir kur tobulėti. Šitam darbui aš atiduodu labai daug savo laiko ir energijos, todėl jis tapo ir mano gyvenimo būdu. Pasisėmę patirties iš užsieniečių, su bendraminčiais nusprendėme medelyną modernizuoti ir pakėlėme iki tokio lygio, kad jis tapo žymus ne tik Lietuvoje, bet ir Baltijos šalyse. Modernizacija vyksta ir dabar, projektuojamos auginimo aikštelės bei naujas pastatas, kuriame numatoma pastatyti lapuočių sodmenų, išaugintų konteineriuose, automatinę rūšiavimo liniją. Dabar labai madinga savo mėgstamą veiklą vadinti kūdikiu ir taip, tai yra mano trečias vaikas.

Kas jums yra didžiausia motyvacija darbe, kur semiatės įkvėpimo?

Didžiausios motyvacijos pasisėmiu iš šalia esančių žmonių - kolegų, kurie tiki manimi bei medelyno produktyvia ateitimi. Matomi aukšti rezultatai ir puikus įvertinimas neleidžia pasiduoti ir nuleisti rankų.

Eksperimentuojate su ąžuolo gilėmis, taip pat su į mūsų šalį pamažu atkeliaujančiais bukais. Gal galite papasakoti, kokie tai eksperimentai, kaip juos atliekate ir kokių rezultatų jie duoda?

Ąžuolo gilių termoterapija yra skirta tam, kad sunaikintų grybą, kuris veisiasi gilės viduje. Taip pat termoterapija svarbi tam, kad gilė išliktų gyvybinga. Gilės yra kaitinamos specialiuose katiluose palaikant 41,5 laipsnių vandens temperatūrą 2,5 val. Po to jos išdžiovinamos iki natūralios gilės drėgmės ir supilamos į statines su ventiliacija. Didžiausias iššūkis yra rasti būdą, kaip jas daigias išlaikyti iki trejų metų.

Klimatui šiltėjant mūsų šalyje yra pradėti veisti bandomieji buko želdiniai. Sėklos yra perkamos iš įvairių Europos regionų ir bus stebima, kurios rūšys tinkamiausios augti mūsų klimato zonoje. Buko sėklai yra reikalinga stratifikacija – procesas, kurio metu yra palaikoma pastovi temperatūra ir drėgmė. Tam procesui buvo sukurta speciali spinta, kuri pasiteisino.

Dar norėčiau paminėti, kad šiuo metu yra baigiama konstruoti automatinė sodmenų vaškavimo linija, kurios pagrindinis tikslas yra padengti augalą vašku tam, kad pasodinus miške, jis būtų apsaugotas nuo kenkėjų. Šis įrenginys neturi analogų.

Džiaugiuosi, kad medelyne turime įrenginį, atkeliavusį net iš Naujosios Zelandijos. Įrenginys skirtas sodmenų apsaugai nuo vėlyvųjų pavasario ir ankstyvųjų rudens šalnų.

Darbas medelyne yra nenutrūkstamas procesas, kurio metu turiu priimti racionalius sprendimus.

Esate ne tik medelyno vadovas, miškininkas, bet ir bitininkas - sukate savo medų. Kiek laiko užsiimate bitininkyste ir ką jums tai reiškia?

Su bitėmis draugauju nuo vaikystės, nes mano senelis augindavo bites, po to šią veiklą perėmė tėvai. Aš jiems padėdavau, o laikui bėgant pamačiau, kad ši veikla mane nuramina po įtemptos darbo savaitės. Pradėjęs nuo 5 bičių šeimų, šiuo metu turiu 45. Tai savotiška meditacija ir papildomas pragyvenimo šaltinis.

Kaip pailsite, atsipalaiduojate po darbo? Galbūt turite kokių pomėgių, hobijų, kurie, tarkime, nėra susiję su gamta, bet jums labai patinka?

Kaip ir minėjau, daug laiko „suryja“ bičių priežiūra, tačiau turiu ir kitų širdžiai malonių veiklų: kelionės, poilsis gamtoje, žvejyba, teatrai, koncertai.

Taip pat labai mėgstu statybos darbus. Nuo mažens vis ką nors projektuojau, konstruoju, statau.

Jūsų darbo krūvis - intensyvus visus metus. Gal turite kokių keisčiausių, netikėčiausių ar juokingiausių prisiminimų, įvykių, kuris nutiko darbe ar gamtoje bei galite juo pasidalinti?

Dirbdamas su žmonėmis nuolat patenki į įvairias situacijas. Kartą į medelyną atvažiavo sutuoktinių pora, kuri pirko daug dekoratyvinių augalų, tačiau baigiant krauti juos į automobilį, dėl paskutinio sodinuko pora ėmė ir susipyko. Teko pabūti santykių ekspertu ir nuraminti moterį, nes vyras, iškroves atgal visus augalus, tiesiog išvažiavo. Moteriai teko kviesti taksi ir vienai su augalais grįžti namo.

Kaip manote, kokiomis savybėmis turi pasižymėti miškininkas? Ar kiekvienas žmogus gali būti miškininku?

Kad būtum geras miškininkas, manau, reikia tokių savybių: meilės gamtai, kantrybės, ištvermės, atsakomybės, pareigingumo. Žinoma, kad ne kiekvienas gali tapti miškininku. Tai turi būti žmogus, kuris tiesiog supranta miško kalbą...

